

STØBERIET

NR. 3 · SEPTEMBER 2024 · 101. ÅRGANG

LÆS INDE I BLADET

STEVE OG NATHOLDET

STØBERITEKNIKERE PÅ STUDIETUR TIL SJÆLLAND OG FYN

FORENKLING AF VARMEBEHANDLING AF AL-LEGERING 319

ALT GIGA ELLER MEGA? DER ER IKKE NOGET "RIGTIGT" ELLER "FORKERT"!

HVORDAN VANDSVÆRTER KAN FORBEDRE ØKONOMISK, SOCIAL OG MILJØMÆSSIG BÆREDYGTIGHED HOS STØBERIER

STØBERITEKNIKERLÆRLINGE HOS MAT DANIA I AARS

Støberiteknikerlærlinge hos MAT Dania i Aars

VIRKSOMHEDSPORTRÆT AF MAT DANIA

Et af Europas største støberier til hydraulik støbegods, MAT Dania, er beliggende i Aars, hvor ca. 180 medarbejdere dagligt møder ind og udfører et gedigent håndværk, der gennem årene er og fortsat bliver tilført mere teknologi og knowhow. Yderligere ca. 50 medarbejdere udgør virksomhedens ledelse og administrative funktioner.

Med over 75 år på bagen har MAT Dania stor viden og erfaring med fremstilling af støbegods i mange forskellige materialekvaliteter. Vi laver støbegods i 16 forskellige jernkvaliteter.

Ud over fabrikken i Aars, har MAT Dania et datterselskab i Polen; en maskinfabrik, hvor ca. 100 medarbejdere varetager bearbejdning af det støbte gods.

Vores primære kunder er store internationale koncerner, hvortil vi som førende underleverandør leverer støbegods til globale brands af entreprenørmateriel og landbrugsmaskiner, som sælges og anvendes overalt i verden. Mere end 70% af salget eksporteres, 95% anvendes af udenlandske selskaber.

Virksomhedens produktion foregår på høj automatiserede støbeanlæg og efterfølgende processer udføres af robotter og CNC styrede maskiner.

Fleksibilitet er derfor et af nøgleordene i vores produktion, og kompetenceudvikling er vigtigt for os. Intern undervisning, herunder sidemandsoplæring, er vores primære måde at kompetenceudvikle på, så den viden vores lærlinge og dermed vores produktion kan tilegne sig via støberiuddannelsen er et godt og relevant supplement til kompetenceudviklingen.

DEN FØRSTE KVINDelige STØBERITEKNIKKER ER UDDANNET HOS MAT DANIA

I 2021 fik Lonnie Andersen sit svendebrev i hånden. Danmarks første kvindelige støberitekniker og den første støberitekniker, som startede sit uddannelsesforløb i Sverige og færdiggjorde det fra Uddannelsescenter Holstebro (UCH), for derefter at blive ansat i MAT Danias tekniske afdeling.

Siden støberiteknikeruddannelsen i 2020 startede op på dansk jord, har det været MAT Danias ambition at bidrage med elever til skolebænken på UCH årligt. Vi har desværre ikke helt kunne leve op til denne ambition. Først i 2022 lykkedes det at få den første lærling i gang, og i øje-

blikket har vi uddannelsesaftaler med tre voksenlærlinge - alle rekrutteret internt. Justinas bliver færdiguddannet sommeren 2025, Maria og Martin i sommeren 2026.

MAT Dania bidrager sammen med andre støberier i branchen til undervisningen på UCH. Selvom uddannelsen har været på skoleskemaet i over 3 år nu, så arbejder vi hele tiden på at skærpe kvaliteten af undervisningen. Vi har nogle dygtige, erfarne undervisere med hver deres forer fra forskellige støberier, og den viden og indsigt det kan give eleverne er meget værdifuld.

Diversitet er godt og gør også noget godt for vores virksomhed. Vi har nogle virkelig engagerede lærlinge, og vi er glade for og stolte af, at vi laver uddannelsesaftaler på tværs af nationaliteter og køn.

Støberibranchen er bred og der er læring at hente alle steder. Af den årsag er der også planlagt en uges praktik årligt, hvor eleverne bytter arbejdsplads på tværs af landet. Det har indtil videre været en stor succes hele vejen rundt – for både elever og virksomheder.

FRA UFAGLÆRT TIL FAGLÆRT

Fællesnævneren for langt de fleste medarbejdere hos MAT Dania er, at de er ufaglærte. På tværs af alder, nationalitet og anciennitet har vi en medarbejderstab, som er dygtige, engagerede og erfarne, og som gennem årene har lært sig meget om støberi. Alligevel er det til både glæde og gavn,

at der er nogle, som vil lære endnu mere og have papirer på det, som de kan. Sidemandsoplæring og målrettet træning er godt, men teori koblet sammen med praksis løfter niveauet og er til gavn for både kollegaer og virksomhed. Vi glæder os over, at vi har ansatte, som ønsker at dygtiggøre sig i vores fag og vores virksomhed. Vi har ingen garantier for hvilket job, der venter dem efter endt uddannelse. Det afhænger meget af interesse, holdninger, kompetencer og behov, men et endnu større aktiv ved vi, at de bliver.

MARIA HENRIKSEN, 28 ÅR

Opvækst og bopæl: Jeg er vokset op i Egense og bor i dag i Farsø sammen med min familie.

Fritidsinteresser: Jeg går meget op i biler. Det er en hobby, jeg har sammen med min kæreste. Vi tager til forskellige arrangementer sammen. Udover det, bruger jeg også rigtig meget tid sammen med vores 2 børn.

Uddannelsesmæssig baggrund: 9. klasse og så har jeg taget grundforløbet som kok og som landmand.

Hvad kendte du til støberibranchen, inden du startede i faget? Jeg kendte intet til faget, inden jeg blev ansat. Min svigerfar har i mange år arbejdet på MAT Dania, inden han gik på pension. Og min kæreste har også arbejdet på virksomheden af flere omgange, inden jeg blev introduceret for den. Det var en ren tilfældighed, at jeg blev ansat. Min kæreste havde været ansat cirka et halvt år inden og det var igennem ham, jeg kom til jobsamtale.

Hvad er det bedste ved at arbejde i støbebranchen? Der er rigtig mange ting, jeg synes godt om ved at arbejde i støberibranchen. Der er mange forskellige processer rundt omkring på støberiet. Jeg kan personligt rigtig godt lide tanken om, at man kan lave noget nyt ud af noget gammelt. Det, at man kan anvende stålskrot og kasseret støbejern til at kunne en smelte, som på ny kan anvendes til noget nyt, er rigtig fascinerende for mig.

Hvorfor valgte du at søge ind på uddannelsen som støberitekniker? Det sjove er, at da jeg blev ansat på MAT Dania, troede jeg, at det bare skulle være et midlertidigt arbejde, fordi jeg skulle væk fra min tidligere arbejdsplads. Men som tiden gik, og min viden blev større inden for faget, blev interessen større og større. Jeg har lige fra starten syntes, at jernets opbygning har været enormt spændende. Efter mange samtaler med uddannede kollegaer og kollegaer, som har arbejdet med faget i mange år, valgte jeg at snakke med ledelsen om uddannelsen. Grundet familien blev der tænkt meget grundigt og længe over det, og det blev til mange samtaler med min kæreste. Jeg synes det lød som en god mulighed til at begynde med og med jeg kæmpe støtte fra min kæreste, valgte jeg at tage springet ud i det. Jeg er yderst tilfreds med valget.

Hvordan er hverdagen som lærling hos MAT Dania? Hverdagen som lærling er rigtig god. Der er sjældent to dage i træk, som er ens. Som lærling får jeg indblik i alle afdelinger og prøver kræfter med nyt hver eneste dag. Det giver en god forståelse for helheden af de mange processer, vi har. Uddannelsen er god og jeg synes det er fedt, at man kommer ud og ser andre støberiet og virksomheder.

Hvad er dine fremtidsplaner? Jeg vil meget gerne blive hos MAT Dania, når jeg er udlært. Jeg har endnu ikke fundet ud af hvad og hvor, jeg godt kunne tænke mig at arbejde - heldigvis har jeg masser af tid til at finde ud af det på. Der er et rigtig godt arbejdsmiljø på virksomheden og jeg er glad for at komme på arbejde hver dag.

JUSTINAS GYLYS, 40 ÅR

Opvækst og bopæl: Vokset op i Litauen. Har de seneste 18 år boet i Danmark i en lille by ved Limfjorden.

Fritidsinteresser: Fiskeri, naturen, historie

Uddannelsesmæssig baggrund: Jeg blev uddannet automekaniker i Litauen og har under min ansættelse på MAT Dania taget uddannelsen som industrioperatør ved Tech College i Aalborg.

Hvad kendte du til støberbranchen, inden du startede i faget?

Som mekaniker havde vi introduktion til bildels-produktionsteknologi.

Hvad er det bedste ved at arbejde i støbebranchen?

Jeg kan godt lide, at der er en bred vifte af processer i produktionen og at skabe noget ud af skrot.

Hvorfor valgte du at søge ind på uddannelsen som støberitekniker?

For at lære noget nyt og udfordre mig selv, og så jeg det som bedre muligheder i fremtiden. Løn spiller også en rolle.

Hvordan er hverdagen som lærling hos MAT Dania?

Kort sagt er det spændende. Jeg har været på MAT Dania i 16 år, men jeg lærer stadig nyt hver dag.

Hvad er dine fremtidsplaner?

Jeg håber at fortsætte i støberbranchen og fortsætte med at udvikle mig.

MARTIN STEFFEN HANSEN, 30 ÅR

Opvækst og bopæl: Vokset op i Frederikshavn. Har boet i Møldrup-området de sidste 9 år.

Fritidsinteresser: Jeg følger med i global politik og elsker at lave mad.

Uddannelsesmæssig baggrund: 9. klasse og efterfølgende STX.

Hvad kendte du til støberbranchen, inden du startede i faget? Jeg har set en del i TV og på Youtube.

Hvad er det bedste ved at arbejde i støbebranchen? Det er dynamisk arbejde med fokus på samarbejde, kommunikation og fleksibilitet.

Hvorfor valgte du at søge ind på uddannelsen som støberitekniker?

Jeg vil rigtig gerne være mere inde i processerne for det, jeg laver og så er det bare et fag, jeg føler mig hjemme i.

Hvordan er hverdagen som lærling hos MAT Dania?

Det er et godt sted at være lærling. Godt med sammenhold og en udfordrende hverdag.

Hvad er dine fremtidsplaner?

Jeg vil gerne arbejde med problemløsning i hverdagen. Kunne være som mester, afdelingsleder eller andet.